

נקודה למחשבה

מחשבה אקטואלית
מכרשת השבוע

פרשת צו

טבע האדם, להתחבר יותר לרעיון הכללי. לטקס השלם. פחות מעניין את האיש הרגיל כל הדקויות והפרטים הקטנים. התעקשות עליהם מרגישה לעיתים כמטרד, כהרגזה מיותרת.

וזו הנקודה שהתורה

מבקשת - אולי - להעביר לנו במשפט זה. 'תורת' העולה, עיקרה של מצוות הקרבת העולה, היא בחלקים היפות מלהיבים, בחלקים שנראים במבט ראשון קצת פחות מעניינים. שם נמדד האדם. שם ניכרת רצינותו ומידת האכפתיות המלווה אותו בעבודת ה' האישית שלו.

אנחנו מכירים את זה. ישנם הרבה אנשים סביבנו, שחווים את מצוות ה' כחלק מפולקלור יהודי קדום. כחוויה דתית מסעירה. אנשים מסוג זה בהחלט ירצו לשבת בסוכה בסוכות, אך לא יהיה חשוב להם שהסוכה תהיה כשרה מי-יודע-מה. אלו אנשים שיאכלו מצות בליל הסדר, אך לא יוותרו גם על הלחם בסעודה החגיגית.

אין לזלזל בניצוץ יהודי קלוש שגורם ליהודים לקחת חלק בטקסי הדת, אך ודאי שהם אינם קרובים בכלל למטרות המצוות ולרצון הא-ל. הם אינם מקיימים את המצוות כאמצעי לעליה ולהתקרבות, הם, עדיין, אינם

הפרטים הקטנים

פרשת השבוע פותחת בכותרת:

צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: (ויקרא, ו, ב)

זאת תורת העולה!

אחרי כותרת כזו, אנו מצפים לשמוע פירוט רב על צורת ההקרבה, על הדינים הנוגעים להקרבת הקרבן.

אך, לא.

את עיקר הדינים כבר למדנו בעבר, בפרשת ויקרא. שם כבר לימדה אותנו התורה כיצד יש להקריב את קרבן העולה ומה יש לעשות איתו בדיוק.

ישנם הרבה אנשים סביבנו שחווים את מצוות ה' כחלק מפולקלור יהודי קדום...

כאן מביאה התורה דינים-משלימים. הקטר חלבים ואיברים, תרומת הדשן, דינים נוספים שאינם כלולים בעיקר דיני קרבן העולה.

העובדה שדינים אלו קובעים פרשה לעצמם, מובנת. אלו הדינים המיוחדים לבני אהרן הכהנים. אלו ההלכות שנמסרו בייחוד למשרתי ה' האמונים ומצווים על הקרבת הקרבנות.

ברם, עלינו להבין מדוע תוספות אלו כלולות תחת הכותרת 'תורת העולה'. המשמעות הפשוטה של כותרת כזו היא שכעת יפורטו עיקרי הדינים, עיקרי התורה. מדוע שם מיוחד כזה, 'תורה', מתייחס דווקא לפרטים הצדדיים?

יתכן וניתן להבין שבגוף השאלה טמונה כבר התשובה.

עיקרה של תורה, הינה דווקא בפרטים הקטנים. השוליים למראה.

הלילה. כאשר אדם ניצב לבד, מול עצמו, ומפנים את התהליך שעבר ביום ביצירת הקשר עם השי"ת.

הלילה, במובן האישי, הוא לא רק כאשר חשך בחוץ. זה נכון גם כאשר חשך בפנים.

לכל אחד מאתנו יש זמנים של יום. של אור ובהירות. בימים אלו אנו יכולים להתקדם ולהיבנות, ליצור וליזום מתוך תחושות של התעלות ומיצוי עצמי.

ואז מגיעים הזמנים האפלים. החשוכים והעצובים. זמנים שבהם אין לנו כח לקום בבוקר, שלא לדבר על ליזום ולפעול. איננו בנויים למערכות חדשות ולהתחדשויות.

וזו היא תורת העולה. זהו זמן-המבחן העיקרי. האם הקרבה והרוממות היו רק בזמנים של אור וריגושים או שהם הובילו לשינוי פנימי, שינוי שבא לידי ביטוי גם בקושי וחושך.

הזמנים הללו, הזמנים הכבדים והקשים, הם בדיוק הזמנים בהם אנו יכולים להכיר את עצמנו בצורה המיטבית. לדעת מי אנחנו ומה אנחנו, ולהסיק את המסקנות ביחס לעבודתנו האישית הלאה.

בהצלחה לכולנו!

מבינים את האור והקדושה שניתן להשיג מקיום מצוות כראוי, ולכן, כל קיום המצוות שלהם, חלול וריק.

אדם נמדד בפרטים הקטנים. בהשלמות. בחלקי המצווה שאינם נעשים באור-יום, לעיני קהל-צופים גדול ומתעניין, אלא דווקא בלילה, בחשיכה, לאחר שאור הזרקורים כבה והאדם נשאר עם עצמו.

נוכל להתבונן במימד נוסף של רעיון זה, כשנשים לב לשעות השונות שיוחדו לשלבי מלאכת הקרבנות.

פעולות ההקרבה, הסמיכה והשחיטה, ההגשה, הקמיצה והמליקה, הקבלה הזריקה וההזיה, היו כשרים רק ביום.

אור היום מתאים הוא ליצירת קשר חדש. החיים הדינאמיים הינם ביום, כאשר הבריאה כולה פעילה ותוססת. אז הוא הזמן להתקרבות האדם אל קונו. אז הוא הזמן המתאים לכפרה ולחידוש היחס בין המקריב לבין בוראו.

המשך התהליך, הקטרת האיברים והשלמת העבודה, הוא מה שהרב שמשון רפאל הירש מכנה בפירושו 'שלב הסקת המסקנות'. זה כבר אחרי השלב של היצירה והחידוש. כעת מגיע השלב השני, השלב של העברת הריגוש וההתחדשות - לחיי היומיום. אל חיי

אתר 'נקודה למחשבה • הגות ומחשבה יהודית' | רוצים להעיר? להאיר? מוזמנים לפנות בטלפון: 054-849-6992 | nekudalemachshava.co.il

מעוניינים לקבל 'נקודה למחשבה' בכל שבוע למייל? כתבו לכתובת moshe.oppen@gmail.com